

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Torveporten 2, 4. sal
DK-2500 Valby
Telefon: +45 40 38 29 87
E-mail: post@finansogleasing.dk
www.finansogleasing.dk
CVR nr. 75 36 12 11

24. august 2016

Finanstilsynet
Juridisk kontor
Århusgade 110
2100 København Ø

Finans og Leasings hørings svar til udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven). Deres j.nr. J.nr. 1911-0064.

Tak for det fremsendte udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven). Det er positivt, at Finanstilsynet har afholdt to dialogmøder hvor brancheorganisationer kunne deltage og stille spørgsmål.

Generelle bemærkninger

Bekæmpelse af hvidvask- og terrorfinansiering er et fælles ansvar

Den nye såkaldte ”risikobaserede tilgang”, som indføres med denne lov overflytter i høj grad ansvaret for at hindre hvidvask- og terrorfinansiering fra myndighederne til virksomhederne. Det er fremover virksomhederne selv, der skal vurdere risikoen for at deres kunder foretager hvidvask og terrorfinansiering og der ikke nogen klare retningslinier fra myndighederne man kan følge, fordi det vil være konkrete risikovurderinger og risikoafvejninger virksomhederne selv må foretage. Samtidig øger man strafferammerne for overtrædelserne markant og indfører personlige bøder for medarbejderes overtrædelser. Den risikobaserede tilgang svarer billedlig talt til, at man ophæver hastighedsgrenserne på alle veje i Danmark, med formaningen om at man skal ”køre efter forholdene”, men at man så alligevel samtidig straffer folk hårdt for at køre ”for hurtigt”.

Finans og Leasing anerkender, at bekæmpelse af hvidvask/terrorfinansiering er en vigtig samfundsmæssig opgave og foreningens medlemmer påtager sig gerne deres del i opgaven, men det kræver også at myndigheder stiller relevante værktøjer til rådighed. F.eks. mener Finans og Leasing, at det kommende ejerregister bør være tilstrækkeligt at tjekke for at kontrollere hvem der er de reelle ejere. Det virker besynderligt, at man bruger en masse offentlige og private ressourcer på at udvikle et offentligt register over reelle ejere og så kan erhvervslivet alligevel ikke stole endegyldigt på oplysninger, der er indeholdt i det. Hvis det er fordi der mangler oplysninger i registeret (såsom CPR-nr) bør disse tilføjes til dette. Endvidere bør digitale løsninger (signaturer og legitimationsmuligheder) anerkendes på lige fod med pas/kørekort.

Derudover kan ønskes et generelt bedre samarbejde mellem erhvervslivet og politi/tilsyn om bekæmpelse/forebyggelse af hvidvask/terrorfinansiering. Et bedre samarbejde kunne f.eks. bestå i vidensdeling og erfaringsudveksling, men også i at erhvervslivet får adgang til flere offentlige oplysninger og registre. F.eks. bør politi og myndigheder give adgang til

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

pas/kørekortregisteret, således at virksomheder/butikker automatisk kan tjekke om disse dokumenter er ægte, når de anvendes som legitimation. Der kunne også foretages en koordinering mellem politiets liste/viden om stjalne biler og SKATs digitale motorregister med henblik på at bilforhandlere og finansieringsselskaber kan inddrage denne viden i forebyggelse af hvidvask/terrorfinansiering. Endelig kunne politiet åbne op for om der er nogle særlige kriminelle personer eller virksomheder som erhvervslivet skal være særligt opmærksomme på, når/inden de opretter kundeforhold.

Derudover bør SØIK give bedre tilbagemeldinger til virksomheder, der har indberettet mistænkelige transaktioner. Feedback på indberetninger vil være til stor gavn for virksomheder for at kunne blive bedre til at spotte mistænkelige transaktioner, herunder ”kun” at foretage ”relevante” indberetninger, til gavn for både SØIK og de indberettende virksomheder.

Myndighederne kunne også åbne op for at virksomheder på tværs af brancher kunne udveksle oplysninger med hinanden om mistænkelige transaktioner/personer, fremfor at oplysninger kun går til SØIK og ikke kommer tilbage. En sådan udveksling mellem virksomheder på tværs af brancher vil kunne tjene dels som et advarselssystem og dels øge virksomhedernes erfaringerne/viden om forebyggelse af hvidvask/terrorfinansiering.

Administrative og økonomiske omkostninger

Finans og Leasing forventer denne lov vil medføre betydelige økonomiske og administrative omkostninger.

Erhvervsministeriet vurderer (s. 98), at ca. 15.000 virksomheder bliver berørte lovforslaget, og at de samlede økonomiske og administrative omstillingsomkostningerne bliver ca. 1,3 mia kr., mens de løbende omkostninger/byrder bliver på samlet ca. 359 mio. kr.

Alt i alt skulle lovforslaget ifølge ministeriet således i gennemsnit koste en dansk virksomhed ca. 86.000 i omstillingsomkostninger og ca. 24.000 kr. i løbende omkostninger. Disse beløb er ifølge vores vurdering urealistisk lave ift. de reele udgifter dette lovforslag forventes at medføre, herunder udgifter til tid brugt af compliancemedarbejdere og ansatte i butikker mv. samt omkostninger til it-systemer etc.

Overgangsregler

Der mangler overgangsregler i lovforslaget. Se afsnit nedenfor.

Finans og Leasings bemærkninger/spørgsmål til lovforslagets enkelte §'er:

§ 7, stk. 2

Er der tale om en udvidet rolle for en person der udpeges (og som måske allerede er complianceansvarlig)? [se s. 49 ” Hovedparten af finansielle virksomheder har allerede i dag en compliance ansvarlig og en uafhængig revisionsfunktion som følge af krav fra anden finansiell lovgivning, og forslaget har derfor alene til hensigt at fastlægge, at disse funktioners opgaver udvides til også at omfatte krav efter dette lovforslag.”]. Kan det være samme person som i §8, stk. 3?

Kan ansvaret opdeles, således, at en person har ansvar for en type kunder eller produkter, mens en anden person er ansvarlig for andre typer kunder eller produkter?

§ 8, stk. 2

Hvad menes med ”godkendes”? Hvilke evt. formelle krav er der til ”godkendelse” (skriftligt/mundtligt, andet)? Såfremt en ”godkendelse” skal kunne dokumenteres, skal det så være skriftligt (af bevismæssige årsager)?

§ 8, stk. 3

Kan ansvaret opdeles, således, at en person har ansvar for en type kunder eller produkter, mens en anden person er ansvarlig for andre typer kunder eller produkter?

§ 8, stk. 5

Det fremgår af § 8, stk. 5, at virksomheder skal udpege et medlem af direktionen, der er ansvarlig for virksomhedens overholdelse af loven. Filialer af udenlandske virksomheder er omfattet af ”virksomheds ”-begrebet i loven. Filialer har ikke en egentlig direktion, men en filialbestyrer og derudover moderselskabets ledelse. Hvad skal gælde for filialer? Skal det være den danske filialbestyrer, der er ansvarlig, jf. § 8, stk. 5 eller kan det være et ledelsesmedlem i det udenlandske selskab, f.eks. medlem af direktionen, hvis en sådan eksisterer.

§ 10

Kundebegrebet ift leasing

Det ser ikke ud til, at kundebegrebet er ændret i § 10. Finanstilsynet har hidtil ikke anset forhandlere i leasingforhold (som sælger udstyret til leasingselskabet og/eller købet udstyret igen ved udløb eller misligholdelse) for at være omfattet af kundebegrebet i den nuværende lovs § 12, hvorfor forhandlere ikke betragtes som lejlighedskunder, jf. hvidvaskningslovens § 14.

Baggrunden for det er, at det er finansiel leasing, som er omfattet af hvidvaskreguleringen - ikke salg af udstyr. Derfor er det i pkt. 17, kapitel 10, i den gældende hvidvaskningsvejledning anført, at leasingtageren er leasingselskabets kunde, hvormed modsætningsvist må forstås, at leasingselskabets andre forretningsrelationer ikke betragtes som kunder i hvidvaskningslovens forstand, da de falder helt udenfor lovens ramme.

Dette bør fremgå af bemærkningerne til loven.

§ 11

Kontrol af ID-oplysninger

Angående kontrol af identitetsoplysninger, så anføres på side 151, 4. afsnit, 3. pkt. følgende: ”Der kan også ske kontrol ved øvrige eksterne kilder, som f.eks. Det Centrale Personregister eller i form af en digital signatur, der er udstedt af en pålidelig og uafhængig kilde”

I Danmark udsteder Nets A/S som bekendt NemID, der er en digital signatur. På nuværende tidspunkt er det i henhold til hvidvaskningsvejledningen (pkt. 75-77 i kapitel 10) et krav, at virksomheden sammenholder de fra kunden modtagne oplysninger med oplysningerne i CPR-registret, som bekræftelse på kundens adresse og CPR-nr. Som konsekvens af, at det ikke længere er et krav, at kundens adresse skal indhentes, mener vi det må være uforholdsmæssigt at tjekke

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

CPR. NemID må kunne stå alene. Det er dog uklart efter lovens forarbejder på side 151 om underskrift med digital signatur kan stå alene som kontrol, eller om der skal foretages kontrol opslag i CPR-registret af navn og CPR-nr.?

Det er af stor betydning for virksomheder som omfattes af hvidvaskningsloven, at der skabes klarhed over, hvilke kontroller herunder særligt anvendeligheden af NemID, som kan anvendes som fyldestgørende kontrol af identitetsoplysninger ved lav risikovurdering, da en lang række af disse kontroller kan indarbejdes i it-systemer og er omkostningstunge at udvikle.

Idet Nets A/S som udsteder af NemID altid vil være i besiddelse af identitetsoplysninger samt have udstedt den digitale signatur under overholdelse af en række sikkerhedsforanstaltninger, må sikkerheden i form af underskrift med gyldig NemID være at betragte som høj. Dette taler for, at underskrift med NemID kan stå alene som kontrolfunktion. Opslag i CPR-registret vil ikke give større sikkerhed for identitet, idet Nets A/S i forvejen trækker data fra CPR-registret, hvilket i øvrigt også gør sig gældende for CVR-registret i forhold til bopælsadresser på privatpersoner med et CVR-nr.

Særligt i forhold til NemID medarbejdersignaturer skal det anføres, at standardløsningen som Nets A/S tilbyder ikke indeholder oplysninger om CPR-nr. på den fysiske person, som underskriver på vegne af virksomheden. Tilføjelse af CPR-nr. til NemID medarbejdersignaturen er pt. et tillægsprodukt, som få virksomheder tilkøber. Her vil virksomheden derfor ikke modtage underskriverens CPR-nr. i forbindelse med underskriften. Udgangspunktet for underskrift med NemID medarbejdersignatur må derfor pt. være, at denne ikke kan stå for sig selv som kontrol, men her må CPR-nr. på kunden og/eller reel ejer indhentes sideløbende og navn og CPR-nr. må kontrolleres mod CPR-registret eller anden pålidelig og uafhængig kilde. NemID medarbejdersignatur kan f.eks. benyttes af en (typisk større) enkeltmandsvirksomhed, hvor indehaveren benytter en NemID medarbejdersignatur eller i et selskab, hvor den reelle ejer har en NemID medarbejdersignatur i sin egenskab som medlem af ledelsen og tegningsberettiget.

Såfremt NemID medarbejdersignaturer ikke kan anvendes (fordi de ikke indeholder CPR-nr) skal vi anmode om at der i næste udbudsrunde af NemID-kontrakten stilles som krav at medarbejdersignaturer skal indeholde CPR-nr.

Andet § 11

Side 62, sidste afsnit: Det ønskes oplyst i bemærkningerne hvad der er indeholdt i en ”skærpet” kundekendingsprocedure? Et eksempel, herunder evt. henvisninger til andre kilder ønskes mht. hvilke oplysninger vi skal indhente for at overholde dette krav.

Side 146: ”...ny kundekendingsprocedure på passende tidspunkter i kundeforholdet” – Det ønskes uddybet hvad et ”passende interval” er?

s. 150 det fremgår, at virksomheder ikke altid kan nøjes med at anvende Erhvervsstyrelsens kommende ejerregister (”... men de kan ikke alene henholde sig til registrets oplysninger, medmindre dette anses for tilstrækkeligt i henhold til en risikovurdering af det konkrete kundeforhold...”)

Hvorfor er det ikke i alle tilfælde tilstrækkeligt, at anvende Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere? Hvorfor så overhovedet lave registeret? Det risikeres, at ingen tør bruge registeret fordi man alligevel ikke kan være sikker på, at det er tilstrækkeligt at anvende det og så kan man lige så godt lade være (hvis man alligevel skal tjekke andre steder). Vil det gøre nogen forskel hvis registeret tillige kom til at indeholde CPR-numre?

Finans og Leasing er opmærksom på formuleringen i Artikel 30, stk. 8 i direktivet, men mener principielt at opslag i Erhvervsstyrelsens register bør være tilstrækkeligt med mindre en konkret risikovurdering fører til andet resultat. Alternativt bør der gives præcis vejledning om i hvilke risikosituationer et opslag i registeret er tilstrækkeligt.

Side 155, 2. afsnit sidste sætning ”Overvågningsforpligtelsen gælder derfor også...”; Hvordan skal dette forstås? Skal man tage kontakt til kunden eller er det når kunden henvender sig til vores medlem? Dette er uklart og bedes uddybet i bemærkningerne.

§ 15, stk. 2

Indhentelse af personoplysninger til andre formål end hvidvaskforebyggelse

De personoplysninger der indhentes i starten af et kundeforhold indhentes af mange andre grunde end forebyggelse af hvidvask. Blot fordi oplysningerne *også* anvendes til brug for forebyggelse af hvidvask, kan det ikke passe at dette skal ”spærre” for at kunne bruge oplysningerne til andet (så længe man i øvrigt overholder persondataloven). Der kan også være hensyn til bogføringsregler, regnskabsregler, forældelsesregler mv. der skal overholdes.

Finans og Leasing foreslår derfor, at formuleringen ændres, således, at der står ”Personoplysninger indhentet *udelukkende* i henhold til denne lov ... må kun behandles med henblik på forebyggelse af hvidvask etc.”

§ 18

Spørgsmål til tjek af nationale PEPs

Side 60: Da området for nationale PEPs er nyt bedes Finanstilsynet vejlede mere om emnet i bemærkningerne.

F.eks. bedes afklaret i bemærkningerne hvad der menes ”skærpede procedurer”, herunder ekstra opmærksomhed? Endvidere kunne ønskes vejledning til hvordan det konkret skal udføres, og hvilke oplysninger kan det vedrører. Det er endvidere uklart om kunden skal kontaktes, og hvornår det er tilstrækkeligt.

Endvidere er det uklart om store virksomheder undlade at anvende ”en service fra en informationsudbyder” og i stedet spørge kunden direkte, jf. bemærkningen side 170? Hvorfor er det kun virksomheder med ”et begrænset antal kunder”, der kan ”nøjes” med at spørge kunden selv? og der er vel ikke en pligt til at anvende ”en service fra en informationsudbyder”. Alle bemærkningerne på side s. 170 bedes således præciseret.

Finans og Leasing ser meget gerne at tilsynet udarbejder en ”PEP-pamflet” (som nævnt på dialogmødet 15. august), som kan gives til kunder, der er potentielle PEPs således at dette kan forklare dem hvorfor de bliver spurgt til (undersøgt) om de er PEPs.

§ 29

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Tilbagemeldinger på indberetninger til SØIK

Det foreslås i § 29, at SØIK ”kan” give den underrettende virksomhed meddelelse om status i sagen.

Finans og Leasing mener det bør pålægges SØIK at give tilbagemeldinger til indberettende virksomheder. Finans og Leasing foreslår derfor at teksten ændres så der står ”skal” give den underrettende virksomhed meddelelse om status i sagen.

Feedback på indberetninger vil være til stor gavn for virksomheder for at kunne blive bedre til at spotte mistænkelige transaktioner, herunder ”kun” at foretage ”relevante” indberetninger, til gavn for både SØIK og de indberettende virksomheder .

§ 30

Krav om opbevaring af kundedata

Følger det direkte af direktivet (art 40), at man skal opbevare kopi af foreviste legitimationsdokumenter? Eller er det EVM/Finanstilsynets fortolkning af direktivet?

Kravet om opbevaring af kopi af legitimationsdokumenter kan give store udfordringer i butikkerne (når der optages optages forbrugslån), idet butikkerne ikke nødvendigvis har indscanings/kopieringsudstyr.

Vil det være tilstrækkeligt/lovligt at tage et billede f.eks. med en mobiltil eller et digitalkamera af legitimationsdokumentet mhb på opbevaring? Vil der være særlige sikkerhedskrav til opbevaring?

Krav om sletning af kundeoplysninger

Det foreslås i § 30, stk. 3, 2. pkt., at personoplysninger, som indgår i dokumenter og registreringer, jf. § 30, stk. 1, nr. 2 og 3, skal slettes 5 år efter transaktionens eller aktivitetens gennemførelse. Der sondres der mellem hvilke oplysninger, der skal slettes 5 år efter hhv. ”kundeforholdets ophør” i § 30, stk. 2, 2. pkt. og ”transaktionens eller aktivitetens gennemførelse”

Betyder dette, at der skal ske 2 sletninger – dels sletning af personoplysninger og dels sletning af ID dokumenter, og på forskellige tidspunkter?

Dette kan, i givet fald, give anledning til en række uhensigtsmæssigheder både juridisk og praktisk. Personoplysninger kan eksempelvis fremgår af selve aftalegrundlaget i form at oplysning om CPR-nr. i selve dokumentet. Så længe et kundeforhold består og i en periode efter kan det derfor være relevant og nødvendigt at opbevare personoplysninger, som indgår i aftalegrundlaget uanset, at der er gået mere end 5 år efter ”transaktionens eller aktivitetens gennemførelse”.

Selve kundeforholdet kunne løbe i mere end 5 år, hvorfor det vil være nødvendigt for at kunne forfølge et eventuelt krav mod kunden, at dokumentationen opbevares.

Idet det må antages at blive sædvanligt i løbet af de kommende år, at oplysninger fra digitale signaturer indeholdes i aftalegrundlaget herunder CPR-nr., så vil det i praksis være umuligt, at sondre mellem ”kundeforholdets ophør” og ”transaktionens eller aktivitetens gennemførelse” medmindre, at der med ”aktivitetens gennemførelse” også kan forstås ”kundeforholdets ophør” i vedvarende retsforhold. Dette synes dog ikke at være tilfældet, idet der specifikt er brugt en anden ordlyd.

Rent praktisk så lader kravet om sletning af enkelte personoplysninger, som det beskrives på side 200, 3. afsnit, sig næppe gøre i praksis, da det vil kræve minutiøs gennemgang af alle oplysninger og dokumenter og sletning/overstregning af personoplysninger, som kan genfindes i e-mails, dokumenter etc.

Finanstilsynet bedes foreholde sig til og kommentere de nævnte problemstillinger. Finans og Leasing foreslår, at man i stedet kun skal slette CPR og ID-dokument-oplysninger én gang (eller på anden måde smidiggør bestemmelserne).

§ 32

Koncernforbundne selskaber – udveksling af oplysninger

Er det muligt for koncernforbundne selskaber at dele eksisterende kundelegitimations- og kundekendskabsoplysninger der er indsamlet før lovens ikrafttrædelse? (§§32)? Og hvad hvis hvidvaskloven pålægger en pligt (§ 32, 2. pkt.) til at videregive en oplysning, men persondataloven forbyder at videregive denne oplysning?

Kan kundelegitimations- og kundekendskabsoplysninger indhentet før 1.1.2017, hos et medlem - uden kundesamtykke - deles og udveksles med andre selskaber i medlemmets koncern, når disse er indhentet til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme? Eller er der kun tale om kundelegitimations- og kundekendskabsoplysninger der er indhentet efter lovens ikrafttrædelse? (jf. s. 12, 15/ §§ 23/32).

§ 38

Udveksling af oplysninger mellem ikke-koncernforbundne selskaber

Virksomheder har pligt til – indenfor en koncern – at udveksle oplysninger om, der er indgivet en indberetning om mistænkelige transaktioner eller at dette overvejes (§ 32), men er det også en pligt, hvis der er tale om et ikke-koncern forbundet selskab (§ 38)? (§§ 25, 26, 38)?

Er virksomheder, der er omfattet af § 1, men ikke er indenfor samme koncern, forpligtet til eller har mulighed for at underrette anden virksomhed om, der er indgivet en indberetning om mistænkelige transaktioner eller at dette overvejes?

Eksempelvis må/skal der ske udveksling af kunde- og transaktionsoplysninger vedrørende ”samme kunde og samme transaktion” (§ 38, stk. 6) mellem et finansieringsselskab og en bank, der ikke er koncernforbundne (s. 12, 13, 15, 16/§ 25, 26, 32, 38),

Bilag 3

Hvad forstås ved ”direkte kontakt” pkt. 2 c)? Omfatter det ”live” kontakt via nettet (chat og eller billede) og/eller telefonisk kontakt? Eller forudsætter det at man er i samme fysiske rum?

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Omfatter det engelske udtryk ”face-to-face” også f.eks. ”skypesamtaler” hvor man jo tydeligt kan se hinanden på skærmen?

Manglende overgangsregler

Lovens krav i forhold til eksisterende kunder og kundeoplysninger indhentet før lovens ikrafttræden – § 10/§ 16/ § 30

Der mangler overgangsbestemmelser i lovforslaget. Det giver anledning til problemer ift. eksisterende kundeforhold og behandling af kundeoplysninger indhentet før lovens ikrafttræden. Der opstår derfor flere spørgsmål iht. forslaget § 10, § 16 og § 30 (hhv. krav om at gennemføre KYC på ”passende tidspunkter”), § 16 (krav om ”ajourføring” af ”ukorrekte oplysninger” og ”passende foranstaltninger”) og §30’s indførelse af ”krav om opbevaring af kopi af fremviste legitimationsdokumenter”.

Spørgsmål 1 til overgangsbestemmelser:

Skal virksomheder efter lovens ikrafttrædelse indhente kopi af legitimationsdokumenter på eksisterende kunder (kundeforhold oprettet inden 1.1. 2017), hvis man efter gældende praksis ”kun” har registreret løbenummer og udløbsdato på kundens legitimation (jf. §§ 16/30)?

Det fremgår af bemærkningerne til § 30 (s. 198), at ” *Det vil ikke anses som værende tilstrækkeligt for at opfylde bestemmelsens krav alene at notere oplysninger om den dokumentation, der er forevist.* ” Vi går ud fra det ikke gælder med tilbagevirkende kraft. Før lovens ikrafttræden var oplysningerne tilstrækkelige og der følger heller ikke pligt fremadrettet til at anvende billed-ID jf. s. 198 ”... *Med forslaget følger ikke en pligt til, at der skal anvendes fysiske legitimationsdokumenter i forbindelse med legitimering af fysiske kunder. Kontrol kan også foretages ved f.eks. opslag i en uafhængig elektronisk database. Hvis der anvendes legitimationsdokumenter, skal der imidlertid altid opbevares en kopi af disse...* ”.

Hertil kommer at det nyindførte krav i § 30 om opbevaring af kopi af fysiske legitimationsdokumenter må tolkes således, at den kun gælder fremadrettet, idet der ellers ville blive lovgivet med tilbagevirkende kraft. Det fremgår også af bemærkningerne s. 198 at kravet ”indføres” med lovens ikrafttræden: ”... *Det foreslås endvidere i stk. 1, nr. 1, at indføre krav om, at kopi af legitimationsdokumenter skal opbevares*”.

Det må lægges til grund, at de kundeforhold, der er oprettet indtil 1.1. 2017 er blevet behørigt legitimeret efter de nugældende regler.

Vores medlemmer har (særligt på forbrugslåneområdet) flere hundredetusinde kundeforhold som er oprettet (behørigt) iht. til de nugældende regler. Det vil være forbundet med betydelige administrative byrder hvis vores medlemmer med ”tilbagevirkende kraft” skal til at indhente (yderligere) dokumentation/legitimation (billed-ID) på disse hundrede tusinde kunder (uanset om det skal ske på en gang eller løbende/med jævne mellemrum). Ud over, at det efter vores mening, vil være i strid med det grundlæggende legalitetsprincip om ikke at lovgive med tilbagevirkende kraft, vil det også være særdeles uproportionalt at stille et sådan krav.

Den vurdering virksomheden foretog da de oprettede kundeforholdet var, at der var tale om lav risiko (der er typisk tale om forbrugslån optaget i forretninger hvor ekspedienten ser kunden face-to-face og modtager oplysningerne og den vurdering må stadig være gældende (medmindre virksomheden konkret bliver særligt opmærksom på noget mistænkeligt). Men det er dog uklart ift. bemærkningerne om en opdatering af ”gamle” kundeoplysninger, oprettet før lovens ikrafttræden kan undlades ud fra en risikovurdering jf. bemærkningerne til §10) s. 146; ”*Kravet kan ikke fraviges, heller ikke for kunder med begrænset risiko for hvidvask og terrorfinansiering*”. Hvis hensynet (mht. opbevare billed-ID) er, at SØIK skal have bedre mulighed for at efterforske sager, skal det nævnes, at der er meget få indberetninger vedr. (små) forbrugslån og at det generelt er lav risikoområde og hensynet til SØIKs efterforskningsmuligheder er derfor ikke relevant på dette område.

§ 10 KYC på ”passende tidspunkter”

Det fremgår af bemærkningerne (til §10) s. 146, at ” *Derudover skal der på passende tidspunkter i kundeholdet gennemføres ny kundekendskabsprocedure. Dette betyder, at der løbende og med et passende interval skal ske kontrol af, om de oplysninger, en virksomhed eller person har om kunden, er korrekte. Kravet kan ikke fraviges, heller ikke for kunder med begrænset risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Intervallet kan dog fastsættes ud fra en risikovurdering, og der kan differentieres mellem kunder med begrænset og øget risiko, jf. § 11, stk. 4.*”

Hvoraf fremgår, at der skal gennemføres en ”ny” kundekendskabsprocedure? Det fremgår kun af bemærkningerne og ikke af selve loven, at der skal være tale om en ”ny” KYC? I Art 14, stk. 5 fremgår heller ikke at der skal foretages en ”ny” KYC. Endvidere ses, at der ”blot” skal ske ”kontrol” af oplysninger og ikke indhentning af nye. Vi går ud fra at ”kontrol” f.eks. kan være opslag i CPR-registeret.

Bestemmelsen og bemærkningerne må i øvrigt fortolkes således, at det kun er kundeoplysninger indhentet efter 1.1.2017, som løbende skal opdateres/ajourføres, da der ellers lovgives med tilbagevirkende kraft.

§ 16 krav om opdatering af kundeoplysninger (samt henvisning til § 11, nr4) krav om løbende overvågning) - ift. eksisterende kunder/overgangsbestemmelser

Det fremgår af bemærkningerne til §16 (s. 166), at ”*Bestemmelsen regulerer forholdet til eksisterende kunder, mens bestemmelsen i § 14 fortrinsvist vedrører etableringen af nye kundeforhold*”

Bestemmelsen indeholder et krav om ajourføring af kundeoplysninger når virksomheden ”*bliver bekendt med*” at oplysningerne er utilstrækkelige.

Begrebet ”blive bekendt med” følger af bemærkningerne s. 166, hvoraf fremgår, at ”*Virksomheden kan f.eks. i forbindelse med henholdsvis rådgivning af kunden eller den løbende opdatering af kundeforholdet i henhold til § 11, nr. 4 [overvågningsforpligtelsen] blive bekendt med, at de indhentede oplysninger ikke er tilstrækkelige.*” § 11, stk. 1, nr. 4)

Fsva. overvågningsforpligtelsen fremgår af bemærkningerne til § 11, nr. 4), at ” *Kundens transaktioner og aktiviteter løbende skal løbende overvåges... Det betyder, at virksomheden løbende skal overvåge, om der forekommer usædvanlige transaktioner eller aktiviteter f.eks. på kundens konti set i forhold til den viden, som virksomheden har om kunden, kundens risikoklassifikation.... Der skal ske overvågning af både kundens transaktioner og aktiviteter. Overvågningsforpligtelsen gælder derfor også i forbindelse med den almindelige kontakt med kunden og ikke alene med en manuel eller systemisk overvågning af kundens transaktioner*”

Finans og Leasing

Interesseorganisation for danske finansieringsselskaber

Sammenfattende må § 16's formulering om at "blive bekendt med" jf. bemærkninger § 11, stk. 1, nr 4) (overvågningsforpligtelsen) kunne tolkes således, at virksomheden ikke skal foretage sig noget aktivt (efter 1.1.2017), for at opsøge kunden mhb. på at opdatere/ajourføre oplysninger, men at det kun er i forbindelse med at kundens "transaktioner eller aktiviteter" eller ved almindelig kontakt med kunden, at virksomheden kan "blive bekendt med" at noget kan være ukorrekt/ikke ajourført, og at der i disse situationer evt. er behov for at anmode kunden om nye/opdaterede oplysninger/dokumenter.

Spørgsmål 2 til overgangsbestemmelser:

Nationale PEPs - overgangsregler

Det er uklart om man skal "screene" allerede eksisterende kundeportefølje (evt. mod dow jones lister eller lign) for at tjekke om nogle af disse er nationale PEPs eller om det kun gælder kunder oprettet efter 1.1.2017?

Spørgsmål 3 til overgangsbestemmelser

Undtagelsesbekendtgørelsen - overgangsregler

Et særligt spørgsmål angår kunder oprettet i henhold til undtagelsesbekendtgørelsen, hvorefter der slet ikke blev indhentet legitimation. Der er behov for præcisering i loven om at loven ikke pålægger krav om indhentelse af legitimation med tilbagevirkende kraft fra kunder oprettet iht. undtagelsesbekendtgørelsen. De kundeforhold der blev oprettet iht. undtagelsesbekendtgørelsen var per definition lav risiko (hvilket var en betingelse for anvendelse af bekendtgørelsen) og der er ingen grund til at disse ikke fortsat skulle være lav risiko, hvilket må medføre (bl.a. ud fra en risikovurdering), at der ikke skal indhentes legitimation på kunderne, medmindre der er konkret mistanke om hvidvask/terrorfinansiering.

Konklusion vedr. overgangsregler

Finans og Leasing mener, at der er behov for en overgangsregel, der fastslår, at de nye regler kun gælder for kundeforhold oprettet efter 1.1.2017, således at man undgår at lovgive med tilbagevirkende kraft og således at der ikke pålægges uproportionale administrative byrder på virksomheder om at legitimere (allerede legitimerede) eksisterende kunder endnu engang.